

## Oppgave 4.20

a)

### Normalkostregnskap etter selvkostprinsippet

Periode: Februar 20x

Beskrivelse	Normalsats		Ordre 3		Ordre 4		Ordre 5				NORMALKOST	VIRKELIG	DEKNINGS-DIFF.
	Kr	%	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Kr	Kr	
Salgsinntekter				575 000		480 000		0			1 055 000	1 055 000	
Direkte materialer				47 000		112 000		107 000			266 000	266 000	
Direkte lønn				23 000		161 000		91 000			275 000	275 000	
Indirekte tilvirkningskostnader:													
Avd.: Material		10	47 000	4 700	112 000	11 200	107 000	10 700			26 600	43 000	- 16 400
Avd.: Maskin	410		272	111 520		0	212	86 920			198 440	259 800	- 61 360
Avd.: Montasje	60		155	9 300	454	27 240	160	9 600			46 140	74 400	- 28 260
Avd.:													
Tilvirkningskost i perioden				195 520		311 440		305 220			812 180		
Beholdningsendringer varer i arbeid				260 840		0		- 305 220			- 44 380	- 44 380	
Tilvirkningskost ferdige varer				456 360		311 440					767 800		
Beholdningsendringer ferdige varer				0		0					0	0	
Tilvirkningskost salg				456 360		311 440					767 800		
Indirekte kostnader salg/adm		15,78	456 360	72 014	311 440	49 145					121 159	224 500	- 103 341
SELVKOST				528 374		360 585					888 959		
PRODUKTRESULTAT				46 626		119 415					166 041		
IB Varer i Arbeid Ordre 3 er kr 260 840											Sum dekningsdifferanser		
Δ ViA = UB – IB = 305 220 – 260 840 = En økning på kr 44 380											PRODUKSJONSRESULTAT		
											- 209 361		- 209 361
											- 43 320	- 43 320	

### Normalkostregnskap etter bidragsmetoden

Periode: Februar 20x

Beskrivelse	Normalsats		Ordre 1		Ordre 2		Ordre 3				NORMALKOST	VIRKELIG	DEKNINGS-DIFF.
	Kr	%	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Kr	Kr	
Salgsinntekter				575 000		480 000		0			1 055 000	1 055 000	
Direkte materialer				47 000		112 000		107 000			266 000	266 000	
Direkte lønn				23 000		161 000		91 000			275 000	275 000	
Indirekte variable tilvirkningskostnader:													
Avd.: Material		2,5	47 000	1 175	112 000	2 800	107 000	2 675			6 650	7 200	- 550
Avd.: Maskin	80		272	21 760		0	212	16 960			38 720	37 500	1 220
Avd.: Montasje	25		155	3 875	454	11 350	160	4 000			19 225	16 500	2 725
Avd.:													
Tilvirkningsmerkost i perioden				96 810		287 150		221 635			605 595		
Beholdningsendringer varer i arbeid				210 015		0		- 221 635			- 11 620	- 11 620	
Tilvirkningsmerkost ferdige varer				306 825		287 150					593 975		
Beholdningsendringer ferdige varer				0		0					0	0	
Tilvirkningsmerkost salg				306 825		287 150					593 975		
Indirekte variable salg/adm. kostnader		2,4		7 364		6 892					14 256	23 600	- 9 344
SALGSMERKOST				314 189		294 042					608 231		
KALKULERT DEKNINGSBIDRAG				260 811		185 958					446 769		
Sum dekningsdifferanser											- 5 949		- 5 949
VIRKELIG DEKNINGSBIDRAG											440 820	440 820	
Faste kostnader:													AVVIK FK
Avd.: Material											35 000	35 800	- 800
Avd.: Maskin											220 000	222 300	- 2 300
Avd.: Montasje											67 667	57 900	9 767
Avd.: Salg/administrasjon											200 000	200 900	- 900
Avd.:													
Avvik faste kostnader											5 767		5 767
PRODUKSJONSRESULTAT											- 76 080	- 76 080	

Δ ViA = UB - IB = 221 635 - 210 015 = En økning på 11 620

b)

Kostnads- sted	Kostnads- type	Normal- sats	Grunnlag	Innkal- kulert (1)	Budsjett/ Normkost- nader (2)	Budsjett/ Norm- kostnader	Beskjeftigelses- avvik (= 1 – 2)	Forbruks- avvik (= 2 – 3)	Deknings- differanse (= 1 – 3)
Material- avd.	Totale	10 %	266 000	26 600		43 000			– 16 400
	Variable	2,5 %	i dir. mat.	6 650	6 650	7 200		– 550	
	Faste	7,5 %		19 950	35 000	35 800	– 15 050	– 800	
Maskinavd.	Totale	kr 410	484	198 440		259 800			– 61 360
	Variable	kr 80	t i maskintid	38 720	38 720	37 500		1 220	
	Faste	kr 330		159 720	220 000	222 300	– 60 280	– 2 300	
Mont.avd.	Totale	kr 60	769	46 140		74 400			– 28 260
	Variable	kr 25	i maskintid	19 225	19 225	16 500		2 725	
	Faste	kr 35		26 915	67 667	57 900	– 40 752	9 767	
Salgs-/Adm.	Totale	15,78 %	767 800	121 195		224 500			– 103 341
	Variable	1,86 %	i tilv.kost salg	14 281	14 281	23 600		– 9 319	
	Faste	13,92 %		106 878	200 000	200 900	– 93 122	– 900	

Ordreprodusenten AS har store negative beskjeftigelsesavvik i februar. Dette skyldes en betydelig underbeskjeftigelse i forhold til den kapasitet bedriften har. Kapasitetsutnyttelsen var 484 maskintimer i februar, mens den i januar var 672 timer. Budsjettert normalaktivitet (bokens side 363) var 667 timer (2 000 : 3), noe som betyr at kapasitetsutnyttelsen utgjorde kun 72,5 % av normalen. I montasjeavdelingen var normalkapasiteten budsjettert til 1 933 arbeidstimer i februar (5 800 : 3), mens den ble 769 t, eller 39,8 % av normalen. Beskjeftigelsesavviket er såpass stort at det kan forklares med at en større ordre enten kan være utsatt eller tapt, og at tiden har vært for knapp til å fylle tapt kapasitet med en annen ordre.

Forbruksavvikene er relativt små, bortsett fra monteringsavdelingen, hvor den lave aktiviteten kan ha medført en mengdereduksjon i forbruket av både de variable faste indirekte kostnadene (+ kr 2 725 og + kr 9 767), f.eks. gjennom en bevisst sparekampanje grunnet den lave aktivitet.

Det store negative forbruksavviket i de variable salgs- og administrasjonskostnadene kan tyde på at det har vært en substitusjon mellom variable og faste kostnader. Kanskje har bedriften øket salgsprosvisjonene til bedriftens salgsgenter/forhandlere på de solgte ordrer for å oppmuntre til økt salgssinnsats for å fylle ledig kapasitet?